

KG 2021

Kunstgress - Status og planer

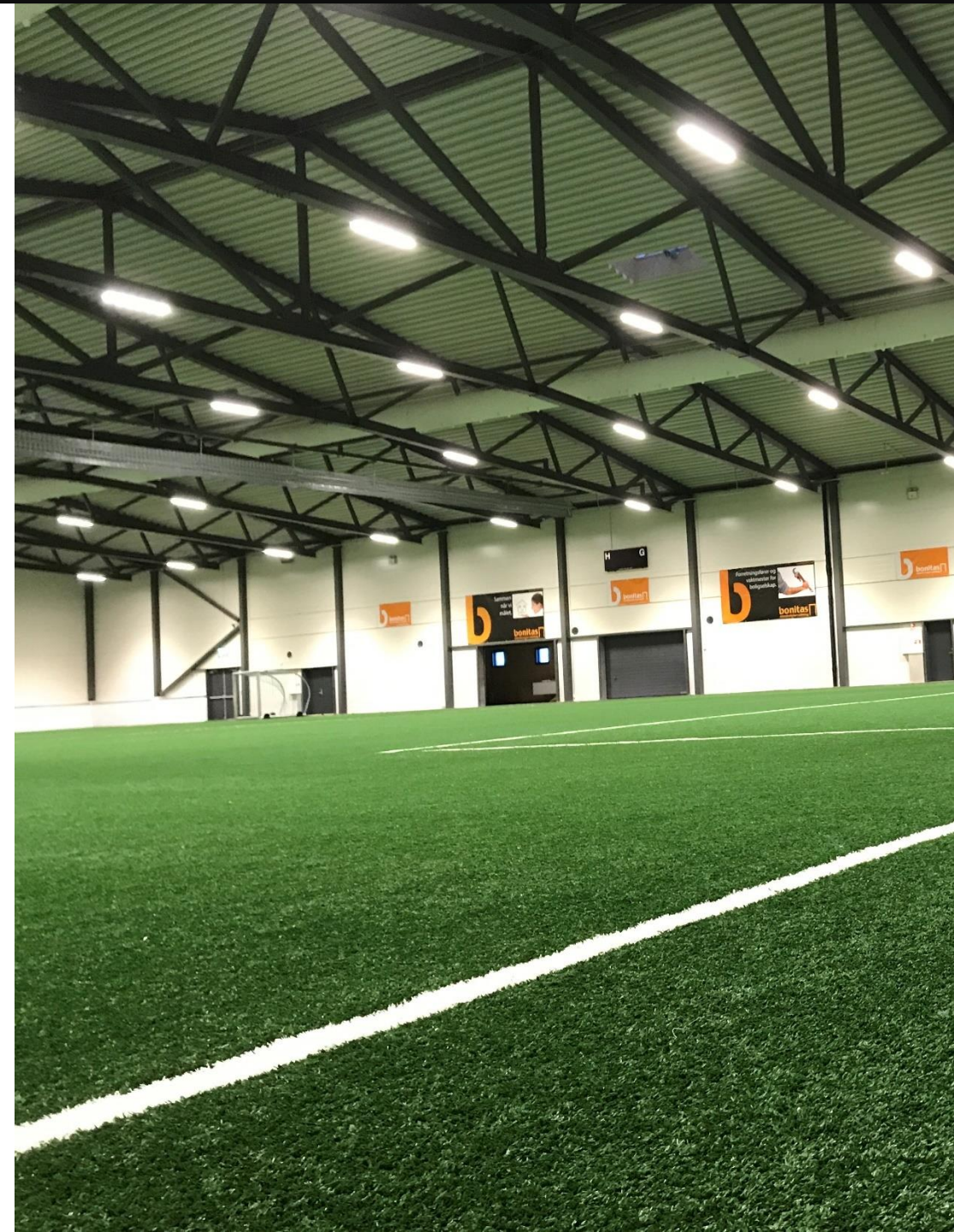
NTNU Senter for Idrettsanlegg og Teknologi

Bjørn Aas

NHO Dialogkonferanse

2019-05-15

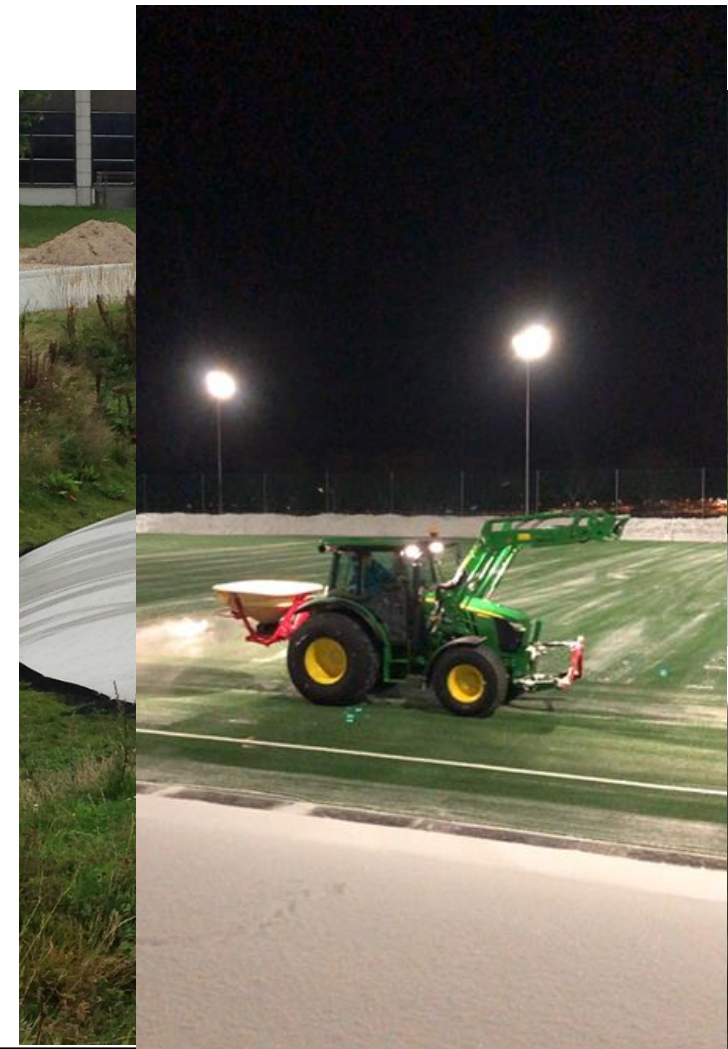
Introduksjon SIAT

- SIAT: Senter for Idrettsanlegg og Teknologi
- Forskning, utdanning, utvikling
  - B.Sc-, M.Sc-, Ph.D-program
- Miljø, energi, inneklima, konsept
  - Utøvers helse og prestasjon
  - LCC og EIA
- 10-12 ansatte, 70-80 studenter/år

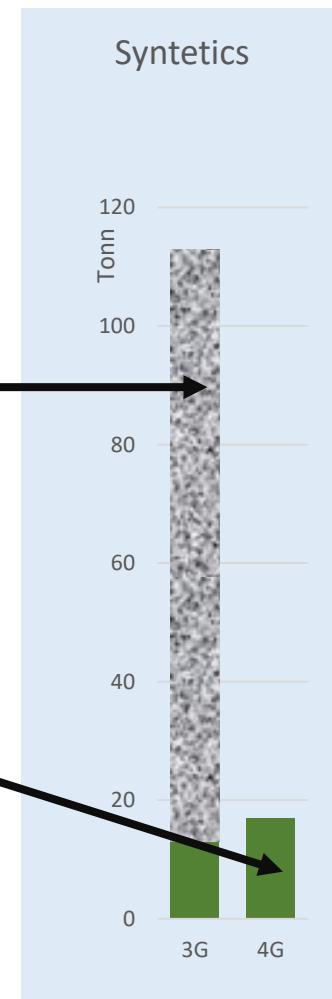
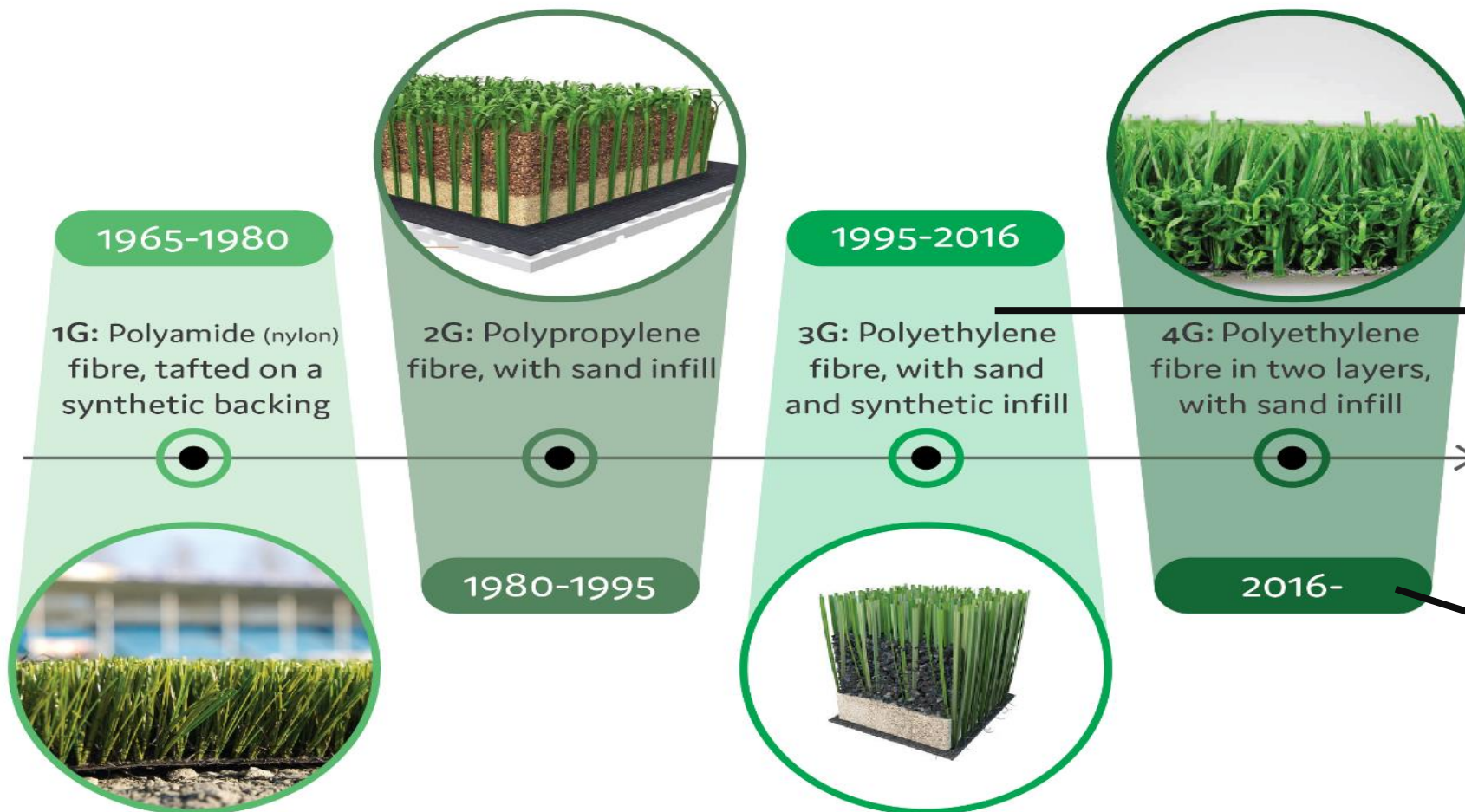

Industrialisering

- Økt bruk av bearbeidede flater
  - Banedekker
  - Installasjoner og apparater inne og ute
- Introduksjon av kunststoff
  - Kunstgress
  - Løpebaner
- *Det var økning i brukstid*
- Det dannes mye avfall
- Flatene må vedlikeholdes
- Nytt fagfelt/marked
  - => stor utviklingstakt
  - lite formalkompetanse

Kunstgresshistorien

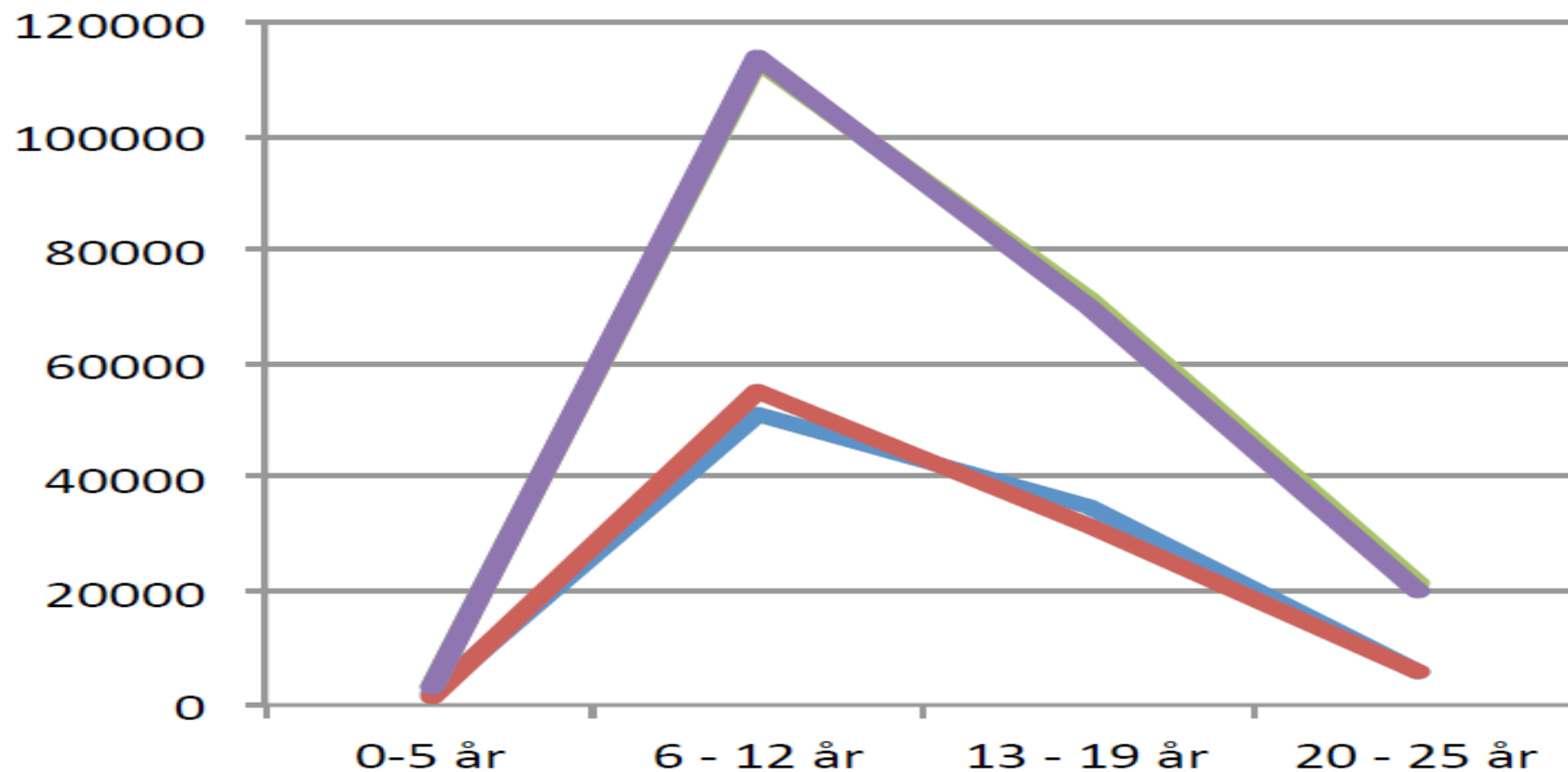

Hvorfor KG2021?

- Miljøfokus
- Synlig forurensing
- Mangel på kunnskap
  - Bygging
  - Miljøpåvirkning
  - Avfallshåndtering
- Bestilling fra samfunnet, ikke fra idretten

Den norske utøveren

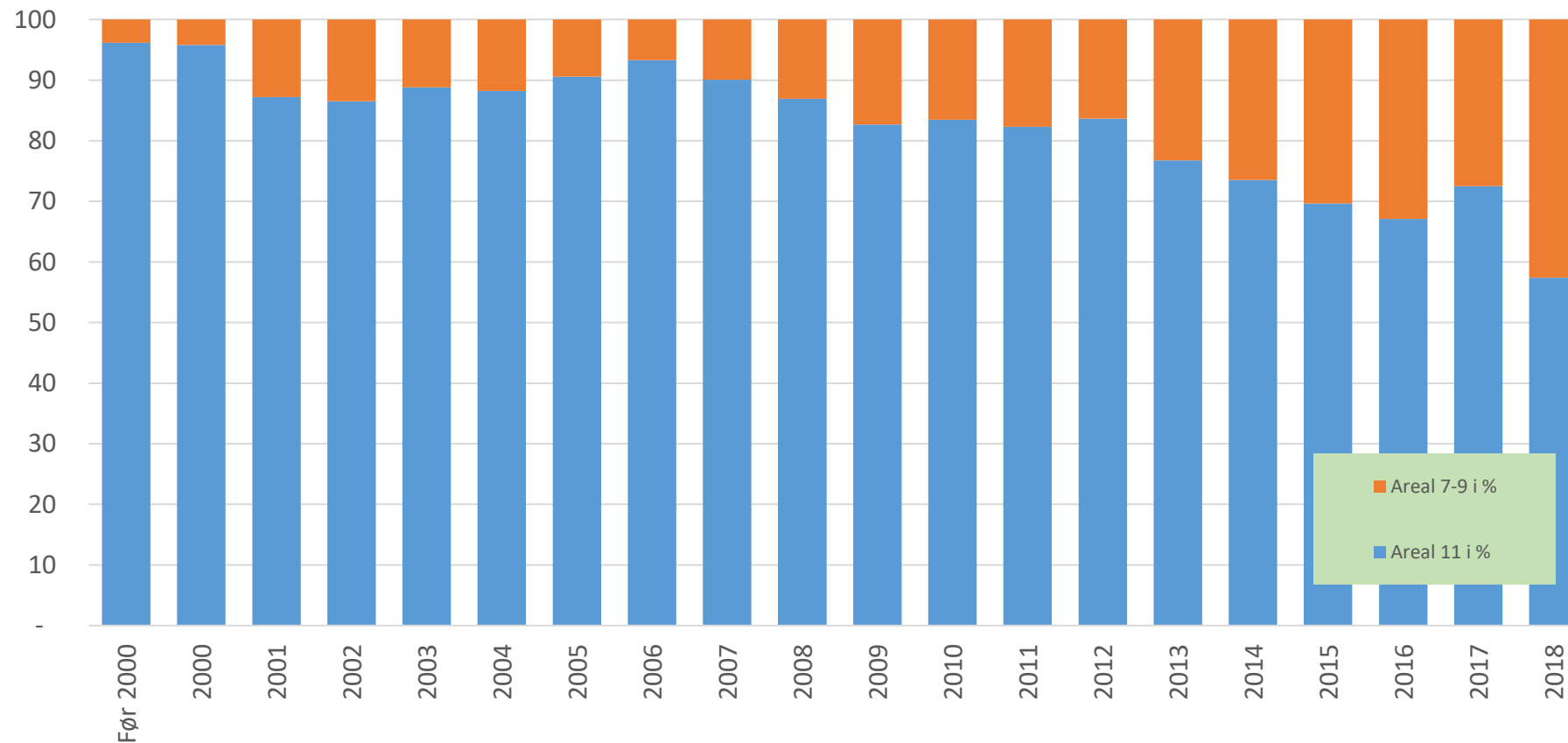
Krav til spilleflate - fotball

50

Men	Level	Norway	Sweeden	Denmark	Germany	Netherlands	France	Belgium	UK
	Elite	FQPro	FQPro	FQPro	EN-DIN	KNVB2-15	EN-DIN	EN-DIN	EN-DIN
	1.div	FQPro	FQPro	FQPro	EN-DIN	KNVB2-16	EN-DIN	EN-DIN	EN-DIN
	2.div	FQPro	Nordic	FQPro	EN-DIN	KNVB2-17	EN-DIN	EN-DIN	EN-DIN
	3.div	Nordic	Nordic	FQ	EN-DIN	KNVB2-18	EN-DIN	EN-DIN	EN-DIN
	4.div	Nordic	Nordic	FQ	EN-DIN	KNVB2-19	EN-DIN	EN-DIN	EN-DIN
	Others	Nordic	Nordic	FQ	EN-DIN	KNVB2-20	EN-DIN	EN-DIN	EN-DIN
Ladies	Level	Norway	Sweeden	Denmark	Germany	Netherlands	France	Belgium	Country 3
	Elite	FQ	FQPro	FQPro	EN-DIN	KNVB2-15	EN-DIN	EN-DIN	EN-DIN
	1.div	Nordic	Nordic	FQPro	EN-DIN	KNVB2-16	EN-DIN	EN-DIN	EN-DIN
	2.div	Nordic	Nordic	FQ	EN-DIN	KNVB2-17	EN-DIN	EN-DIN	EN-DIN
	3.div	Nordic	Nordic	FQ	EN-DIN	KNVB2-18	EN-DIN	EN-DIN	EN-DIN
	4.div	Nordic	Nordic	FQ	EN-DIN	KNVB2-19	EN-DIN	EN-DIN	EN-DIN
	Others	Nordic	Nordic	FQ	EN-DIN	KNVB2-20	EN-DIN	EN-DIN	EN-DIN
	*	Standard in Netherlands close to Nordic Norm and EN 15330-1							

Bygging av kunstgressflater

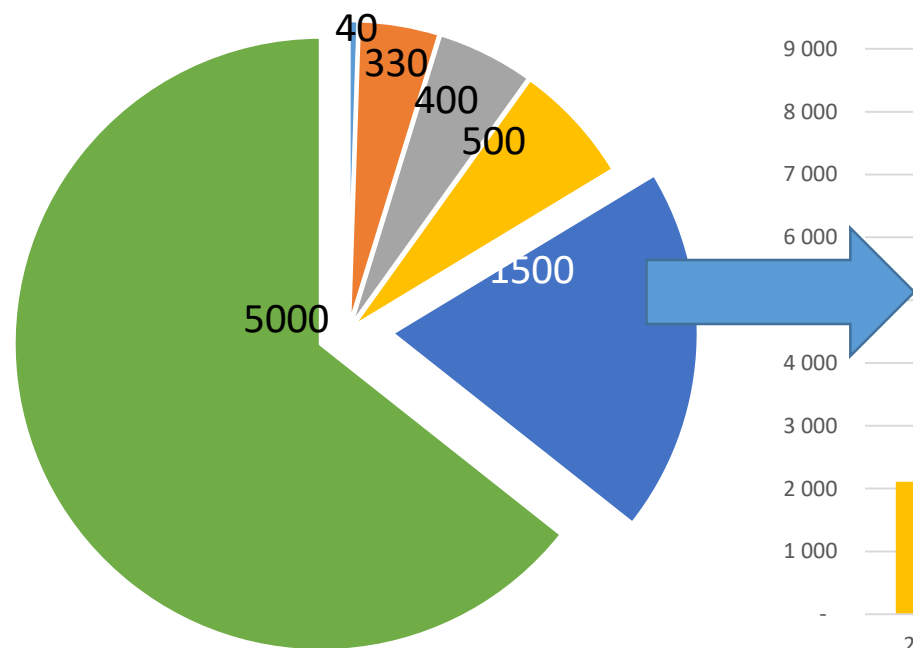
%-vis fordeling av areal

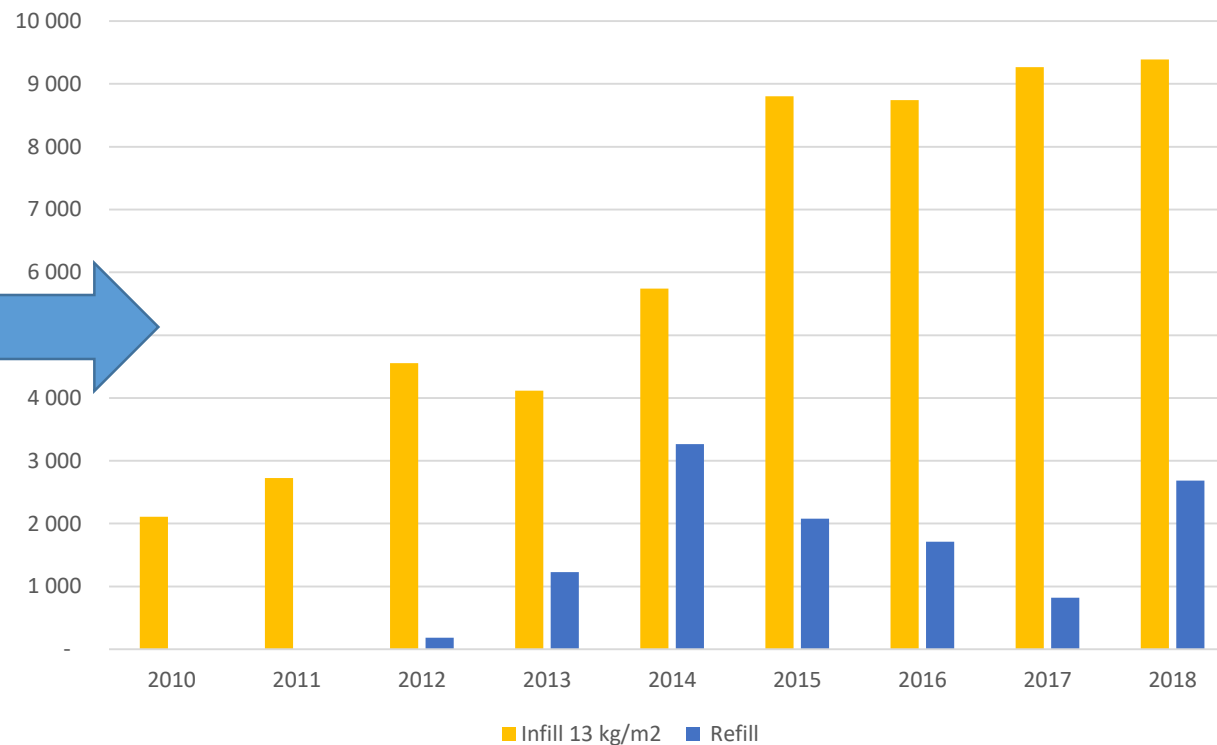

Bruk av gummigranulat

Norway: ~8000 t/year

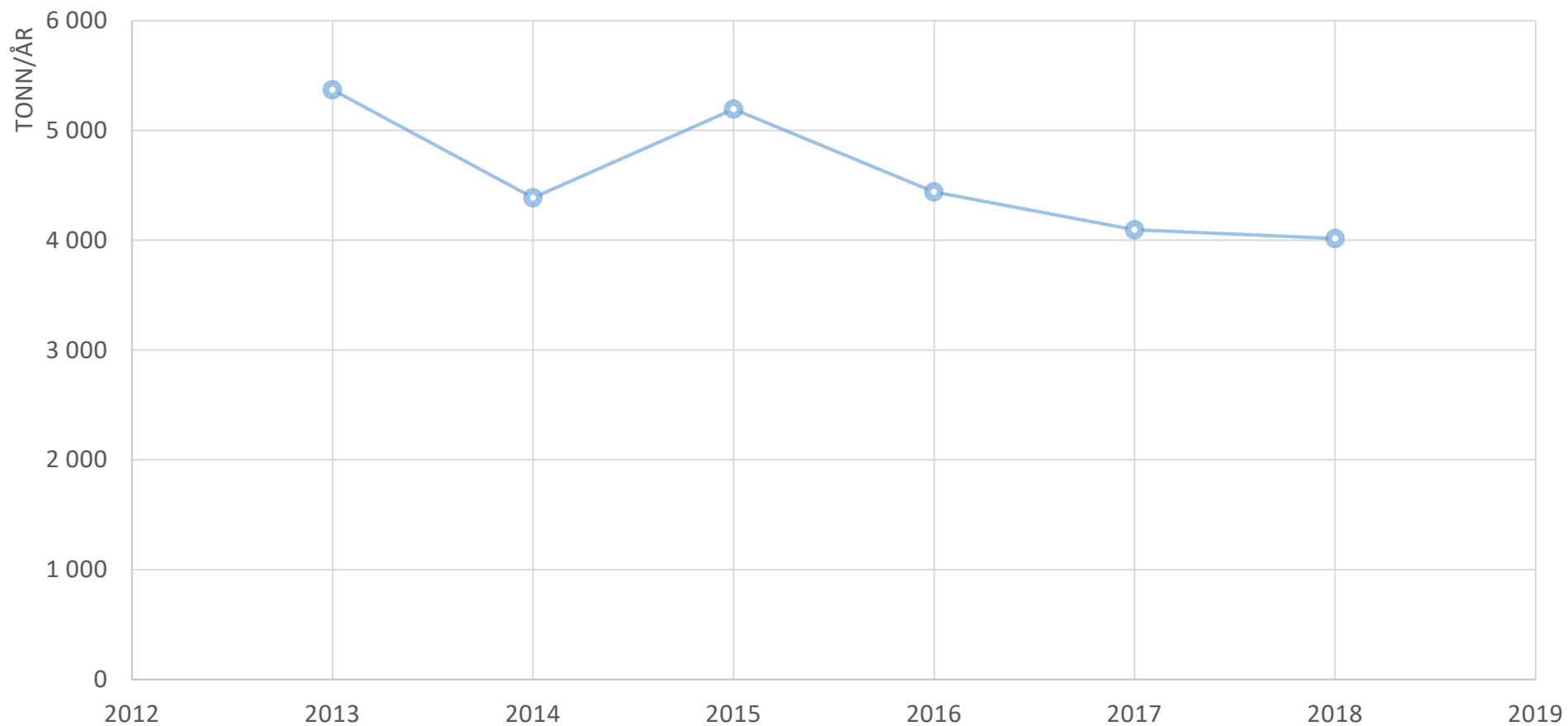

Import and refill of granulate tonn/y

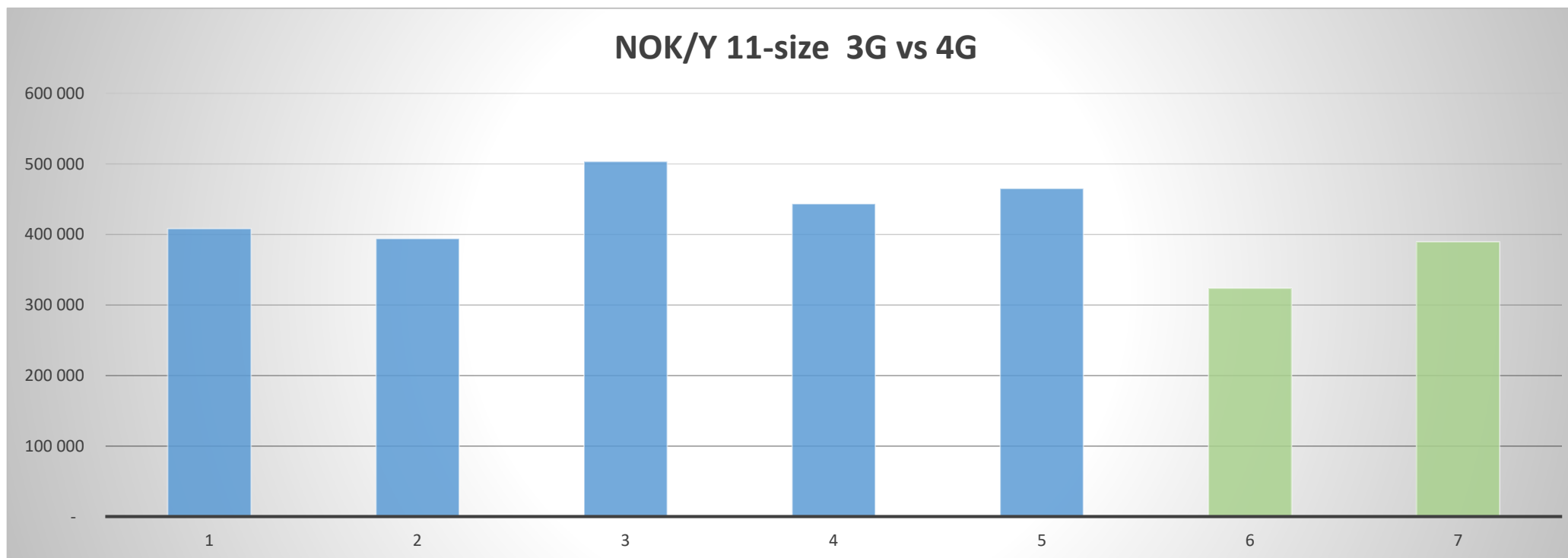

Markedsvurdering

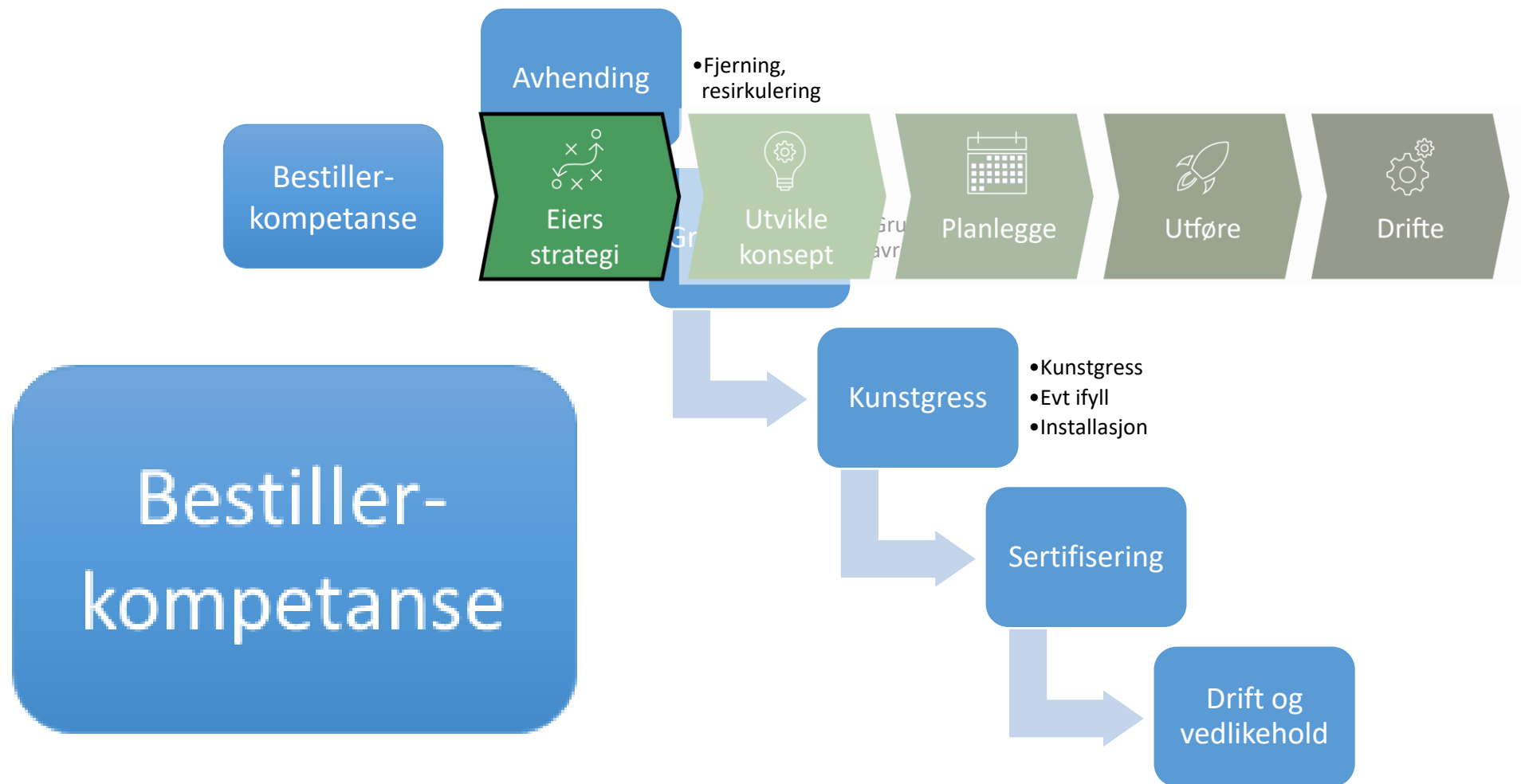
Differanse import og behov

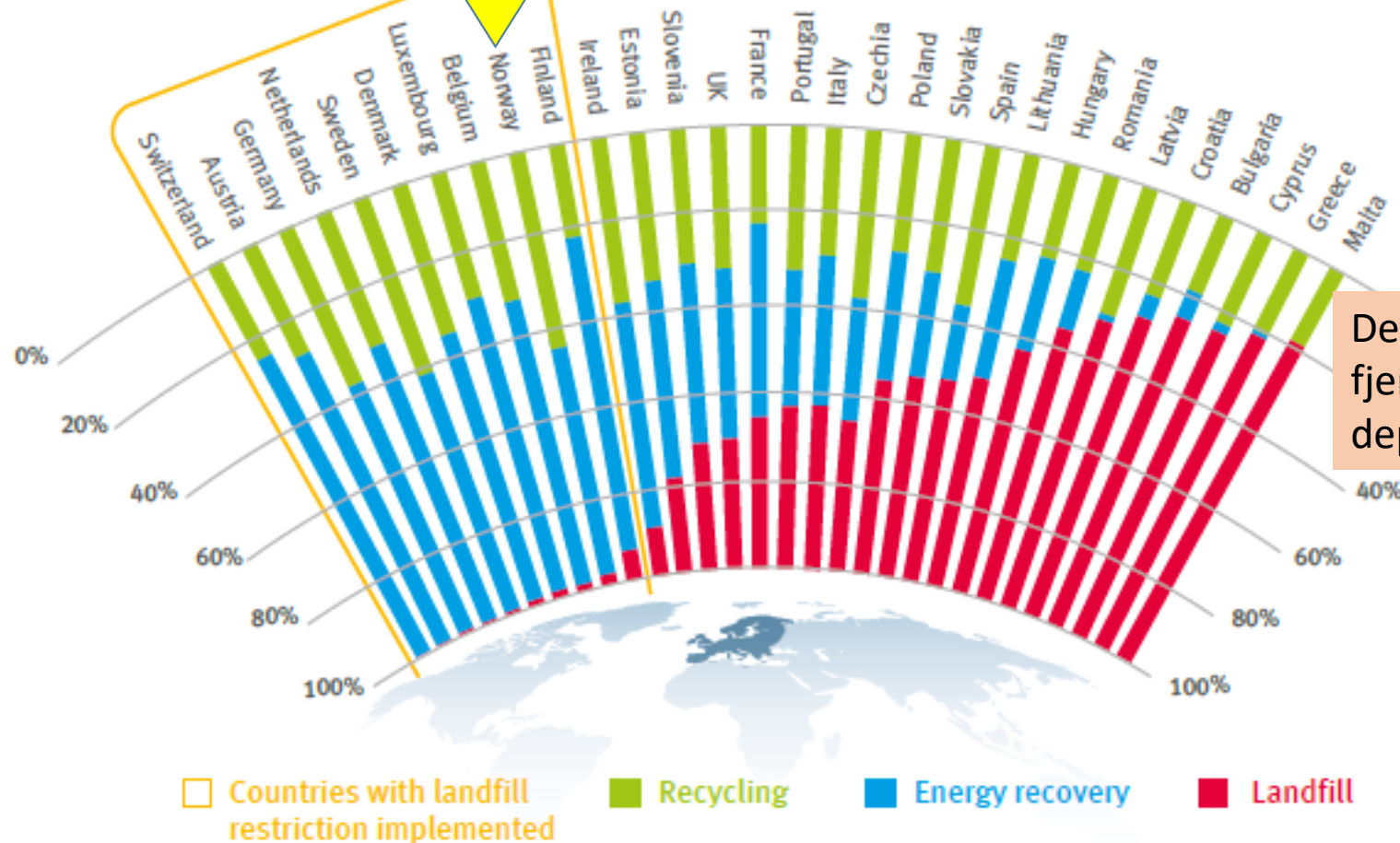
LCC

Kunstgressbanens verdikjede

Plastic post-consumer waste management of recycling, energy recovery and landfill per country in 2016

Det gamle gresset inkl. granulatet skal fjernes og fraktes bort til et godkjent deponi.

Utviklingstrekk kunstgress

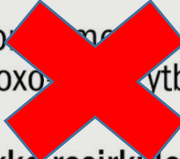
- **EU**

- Plastavfall minskes med 35% innen 2035
- Restriksjoner mikroplast (<0.5mm) fra 2021

- **Norge**

- Forurensingsforskriften revideres
  - Alle typer kunstig ifyll
  - Investeringsbehov ca 2-3 mrdNOK
  - Substitusjonsplikten: **Skal** velge renere system om det finnes
- Resirkulere mer plast – ny forskrift er underveis
- Brennbart avfall skal ikke legges på deponi

Plast og plast

	 Fossile ressurser plast hovedsaklig laget av olje	 Ikke-fossile ressurser fossilfri plast fra blant annet mais eller sukker, eller fra resirkulert plast
 Ikke-nedbrytbar	 Vanlige brusflasker, engangsbestikk, emballasje etc. Kan resirkuleres Gjør skade i naturen	 For eksempel ORKLA sin Klar-serie eller Coca-Colas Plant Bottle Kan resirkuleres Gjør skade i naturen
 «Nedbrytbar»	 Uvanlig i Norge, selges i EU Kjent som oxo-brytbar plast Kan ikke resirkuleres Gjør skade i naturen	Vanlig valg for matavfallsposer Kan ikke resirkuleres, kan komposteres Gjør skade i naturen

KG2021 - Aktiviteter

- AP 1 **Utøvers helse og prestasjon**
  - Biomekanikk
  - Testprosedyre
  - Barn og ungdom som primær målgruppe

- AP 2 **System**

<ul style="list-style-type: none"> • Baneutforming og konstruksjon: • Materialelegenskaper • Innkjøp, bygging, drift 	6 pilotbaner Slitestyrke Pris, garanti, kvalitet
---	--

- AP 3 **Miljø**

<ul style="list-style-type: none"> • Mikroplast • Resirkulering • LCC 	I jord, i avløpsvann Redusere kvantum Lavere årskostnad
--	---

Tilbake til naturen?

Trondheim, april 2019

Naturgress

Brukstid pr år

10 mnd

500 t

Gode idrettsanlegg

-Kunnskapsportalen for idretts- og nærmiljøanlegg

www.godeidrettsanlegg.no

gia@siat.ntnu.no

[@godeidrettsanlegg](https://www.instagram.com/godeidrettsanlegg)

[Meld deg på vårt månedlige nyhetsbrev!](#)